

TFA - Trygghetsförsäkring vid arbetsskada

TFA 2009

Se vidare: www.fora.se

Upplysningar

Allmänna frågor om AFA-försäkringarna, Omställningsförsäkring och Avtalspension SAF-LO, försäkringsavtal, premiebetalning m.m.

Fora AB

101 56 STOCKHOLM

Besök: Vasagatan 12

Kundservice: 08-787 40 10 Fax: 08-787 46 90

www.fora.se

Specifika frågor om AFA-försäkringarna och upplysningar om ersättning vid aktuella AGB-, AGS-, Familjeskydds-, TFA- och TGL-fall samt om Premiefrielseförsäkringen.

AFA Försäkring

106 27 STOCKHOLM

- **AGB** Telefon se nedan under Upplysningar om Omställningsförsäkring
- **AGS**, Kundcenter: 0771-88 00 99
- **Premiefrielseförsäkringen**, Telefon 08-696 41 80
- **TFA**, Kundcenter: 0771-88 00 99
- **TGL** och **Familjeskydd**, Kundcenter: 0771-88 00 99

Besök: Klara Södra Kyrkogata 18

Telefon: (vx) 08-696 40 00 Fax: 08-696 45 45

www.afaforsakring.se

Upplysningar om Omställningsförsäkring

Omställningsförsäkringen omfattar AGB och omställningsstöd.

- **AGB**, Kundcenter: 0771-88 00 99

AFA Försäkring

106 27 Stockholm

www.afaforsakring.se

- **Omställningsstöd** Telefon: 08-412 22 00

Trygghetsfonden TSL

Box 19081

104 32 Stockholm

www.tsl.se

Upplysningar om Avtalspension SAF-LO

Fora AB

101 56 Stockholm

Besök: Vasagatan 12

Kundservice: 08-787 40 10

www.fora.se

Upplysningar om pension intjänad före 1996

AMF

113 88 Stockholm

Kundservice: 020-696 320

www.amf.se

Villkor och anmälningsblanketter för utskrift och beställning finns på AFA Försäkrings och Foras webbplatser.

Gemensamma villkor

Villkor för TFA från 2009-01-01

Försäkringsvillkor m.m.

§ 1 För trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) gäller dessa försäkringsvillkor samt de gemensamma försäkringsvillkoren och de bestämmelser i övrigt som fastställts i överenskommelser som träffats av Svenskt Näringsliv, LO och PTK.

Försäkringsgivare för TFA är AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag (org nr 516401-8615).

§ 2 Försäkringstagare är arbetsgivare som tecknat försäkring om TFA.

Skadefall som omfattas av TFA

§ 3 Om anställd under försäkringstiden drabbas av personskada som är att anse som arbetsskada äger han rätt till ersättning på sätt som anges nedan.

Med arbetsskada förstås skada till följd av olycksfall (arbetsolycksfall) eller annan skadlig inverkan (arbetssjukdom) i arbetet. En skada skall anses ha uppkommit av sådan orsak, om övervägande skäl talar för det. Arbetssjukdom anses ha inträffat den dag då skadan visat sig.

Som arbetsskada anses inte en skada av psykisk eller psykosomatisk natur som är en följd av en företagsnedläggelse, bristande uppskattning av den försäkrades arbetsinsatser, vantrivsel med arbetsuppgifter eller arbetskamrater eller därmed jämförliga förhållanden.

Olycksfall vid färd till eller från arbetsstället räknas som olycksfall i arbetet, om färden föranleddes av och stod i nära samband med arbetet (färdolycksfall). Färdolycksfall som täcks av trafikskadelagen berättigar dock ej till ersättning enligt dessa villkor.

Har skada som beror på annat än olycksfall framkallats av smitta, anses den som arbetsskada i den mån regeringen föreskriver det.

§ 4 Arbetsolycksfall berättigar till ersättning endast om olycksfallet medfört arbetsoförmåga som varat i mer än 14 dagar eller medfört bestående invaliditet.

Arbetssjukdom berättigar till ersättning om skadan kvarstår sedan 180 dagar förflutit från den dag då skadan visade sig och tillika av allmän försäkringskassa enligt 8 kap 3 § LAF förklarats vara arbetsskada. Dock berättigar sjukdom som finns upptagen i

förteckningen i Tabell 1 till ILO-konventionen (nr 121) angående förmåner vid yrkesskada till ersättning om skadan kvarstår sedan 180 dagar förflutit från den dag då skadan visade sig.

§ 5 Arbetskada som drabbat hemarbetare berättigar till ersättning endast om skadan kvarstår sedan 180 dagar förflutit från den dag då skadan visade sig och tillika förklarats vara arbetskada enligt LAF. Ett ytterligare villkor är att skadan skall ha ett direkt samband med användning av arbetsmaskiner eller arbetsmaterial som tillhandahållits av arbetsgivaren eller uppenbarligen uppkommit vid utförandet av arbetsmoment i hemarbetet.

Ersättning under akut sjukdomstid

Ersättning för inkomstförlust

Gäller fr.o.m. 2008-07-01

§ 6 Vid arbetsoförmåga till följd av arbetsolycksfall - dock ej färdolycksfall - som varar 15 dagar eller mer lämnas ersättning under sjuklönetid och sjukpenningtid för hela inkomstförlusten under den första sjukdagen (karensdagen) och för tid därefter med 20 procent av inkomstförlusten beräknad på den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst enligt AFL. När sjukpenning enligt AFL utges med 75 procent lämnas ersättning med 25 procent av inkomstförlusten beräknad på den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst. Ersättning lämnas även för inkomstförlust under tid med sjukersättning eller aktivitetsersättning, dock ej för tid under vilken livränta enligt LAF utges. För inkomstdelar över 7,5 prisbasbelopp lämnas ersättning för hela inkomstförlusten.

Om TFA-förmåner har utgivits och inkomstersättning enligt LAF senare utges för samma tid skall TFA-ersättningen till den del den motsvaras av LAF-ersättningen omgående återbetalas till AFA Trygghetsförsäkring.

Ersättning för sjukvårdskostnad och andra utgifter

§ 7 Är den skadade berättigad till ersättning enligt §§ 4 eller 10 lämnas ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler för sådana kostnader som arbetsskadan medfört i form av t.ex. läkar- och sjukvårdskostnader eller kostnader för vid olycksfallet skadade kläder, glasögon och dylikt.

§ 8 Vid arbetsolycksfall som medfört arbetsoförmåga under högst 14 dagar och föranlett läkarbesök lämnas, oaktat bestämmelsen i § 4 första stycket, ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler för skadade glasögon, hörapparater, proteser och dylikt samt läkar- och sjukvårdskostnader.

§ 9 Upphörde 1993-07-01.

Ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk)

Gäller försäkringsfall som anmäls till försäkringsgivaren efter 2008-06-30 samt ersättningar som utbetalas för tid efter denna tidpunkt i försäkringsfall som inte är slutreglerade av försäkringsgivaren.

§10 Vid arbetsförmåga som varat mer än 30 dagar lämnas ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk). Om det fysiska eller psykiska lidandet har varit svårt lämnas ersättning även om arbetsförmåga inte förelegat. Vid arbetssjukdom lämnas ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur dock endast om arbetssjukdomen har vållats på sätt som anges i § 22 a. Vid arbetssjukdom med diagnosen mesoteliom lämnas löpande ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur utan att vållande behöver påvisas.

Ersättningens storlek bestäms enligt skadeståndsrättsliga regler. Utbetalning sker när den akuta sjukdomstiden har upphört.

§ 11 Upphörde 2002-01-01.

Ersättning vid invaliditet

Ersättning för inkomstförlust

§12 Upphörde 1993-07-01.

§ 13 Om den skadade vid bestående invaliditet till följd av arbetsskadan fått sin förmåga att skaffa inkomst genom arbete nedsatt utges en ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler i form av årlig livränta från AFA Trygghetsförsäkring i den mån framtida förlust kan antas uppkomma, som ej ersätts av livränta enligt LAF eller på annat sätt.

För lönedelar under 7,5 prisbasbelopp utges livränta från AFA Trygghetsförsäkring endast om förlusten av arbetsinkomst är mindre än en femtondel av arbetsinkomsten under 7,5 prisbasbelopp.

§ 14 Livräntan fastställs med hänsyn till den bestående nedsättningen av arbetsförmågan som föranletts av arbetsskadan.

Frågan om graden av nedsättning av den skadades arbetsförmåga bedöms med hänsyn till hans förmåga att trots skadan bereda sig inkomst genom arbete. Arbetet skall härvid motsvara hans krafter och färdigheter. Vidare skall arbetet vara sådant som det rimligen kan begäras att den skadade skall kunna utföra med hänsyn till tidigare utbildning och verksamhet, omskolning eller annan dylik åtgärd samt ålder, boställningsförhållanden och därmed jämförliga omständigheter.

Vid uppnådd pensionsålder, 65 år, reduceras livräntan till hälften.

§ 15 Den skadade kan i stället för livränta eller del därav erhålla ett engångsbelopp motsvarande det kapitaliserade värdet av livräntan. Engångsbeloppet fastställs enligt särskilda bestämmelser för kapitalisering av livränta.

§ 16 Livränta värdesäkras enligt lagen om ändring av skadeståndslivräntor.

Ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av bestående art (lyte eller annat stadigvarande men)

§ 17 Ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av bestående art (lyte eller annat stadigvarande men) bestäms enligt skadeståndsrättsliga regler. Ersättningen lämnas när det fysiska och psykiska lidandet kan förutses bli bestående för framtiden, dock tidigast då den akuta sjukdomstiden upphört.

§ 18 Upphörde 2002-01-01.

§19 Upphörde 1998-01-01.

Ersättning för särskilda olägenheter

§ 20 Ersättning för särskilda olägenheter till följd av skadan bestäms enligt skadeståndsrättsliga regler.

Ersättning för sjukvårdskostnad och andra utgifter

§ 21 Ersättning för sjukvårdskostnad och andra utgifter utges enligt skadeståndsrättsliga regler.

Särskild ersättning

§22 Upphörde 1994-06-01.

§ 22a Om en skadad visar att en arbetssjukdom, som enligt §§ 3 och 4 bedömts som arbetsskada och berättigar till ersättning, har vållats i tjänsten av arbetsgivare, som tecknat TFA-försäkring eller TFA-KL-försäkring eller som omfattas av PSA-avtalet, genom vårdslöshet enligt skadeståndslagen, är den skadade berättigad till ersättning för inkomstförlust och ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk) enligt samma lag. Detsamma gäller om en arbetstagare hos arbetsgivaren har vållat en arbetssjukdom genom fel eller försummelse i tjänsten.

Fråga om rätt till ersättning enligt föregående stycke prövas av en särskild nämnd. Tvist huruvida ersättning skall bestämmas enligt skadeståndslagen avgörs av allmän domstol.

Eventuell talan om ersättning enligt skadeståndslagen föres mot AFA Trygghetsförsäkring.

Väsentlig och bestående ändring

§ 23 Om det är uppenbart att i det enskilda fallet väsentlig och bestående ändring inträtt i de förhållanden som legat till grund för bestämmande av ersättningen vid invaliditet, kan - efter hörande av därtill enligt de gemensamma försäkringsvillkoren utsedd nämnd - omprövning ske. Närmare bestämmelser om upptagande av fall till omprövning fastställs av AFA Trygghetsförsäkring. Omprövning kan dock endast avse ändring som inträffar under tid överenskommelse om TFA mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer är i kraft.

Ersättning för rehabilitering

§ 24 Kan den skadade på grund av bestående följder av arbetsskadan inte återgå till sitt tidigare förvärvsarbete, ersätts skäliga kostnader avseende erforderlig rehabilitering till annat jämförbart yrke.

Ersättning vid dödsfall

§ 25 Ersättning för arbetsskada som lett till dödsfall bestäms enligt skadeståndsrättsliga regler.

Ersättning för personskada, som till följd av dödsfallet åsamkats någon som stod den avlidne särskilt nära, prövas och lämnas i enlighet med de begränsningar som anges i §§ 4-10 och 33. Personskada skall styrkas genom läkarintyg eller liknande utredning.

§ 26 Upphörde 2002-01-01.

§ 27 Upphörde 2002-01-01.

Efterskydd

Gäller försäkringsfall som inträffar efter 2008-06-30

§ 28 Den som varit utsatt för skadlig inverkan i arbete vid företag som tecknat försäkring om TFY eller TFA och på grund av den skadliga inverkan drabbats av arbetssjukdom äger rätt till ersättning enligt dessa försäkringsvillkor även om anställningen hade upphört när arbetssjukdomen visade sig. Den skadliga inverkan skall dock ha ägt rum efter den 31 januari 1974 och under tid när arbetstagaren var anställd hos arbetsgivare som då hade gällande försäkringsavtal om TFY eller TFA. Arbetssjukdomen skall vidare ha visat sig innan den skadade har uppnått 65 års ålder. Vid cancersjukdom orsakad av asbestexponering i arbetet skall sjukdomen ha visat sig innan den skadade uppnått 75 års ålder.

Rätt till ersättning enligt första stycket kan föreligga endast under tid när avtal om TFA mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer är i kraft.

Allmänna bestämmelser

Samordning

§ 29 Den skadade eller person som stod en till följd av arbetsskada avlidnen person särskilt nära, äger ej rätt till ersättning enligt ovanstående bestämmelser i den mån ersättning kan utges från stat, kommun, försäkringsanstalt, arbetsgivare eller annan i form av periodisk ersättning eller i form av ersättning avseende kostnader, fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk) eller av bestående art (lyte eller annat stadigvarande men) eller särskilda olägenheter till följd av skadan.

Skall inkomstskatt på sådan förmån som avses här ovan ej erläggas, skall vid samordningen jämväl hänsyn tas till skattefriheten.

Ersättning för begravningskostnader lämnas ej i den mån begravningskostnaden täcks av begravningshjälp från tjänstegrupplivförsäkring.

§ 30 Samordning sker dock ej i fråga om sådan ersättning för vilken AFA Trygghetsförsäkring har rätt till återkrav.

Samordning sker ej i fråga om sådan ersättning som lämnas från försäkring som tecknats och i sin helhet betalats av den skadade, såvida det ej är fråga om ersättning som lämnas enligt skadeståndsrättsliga regler eller ersättning för kostnader.

Preskription

§ 30a Ansökan om ersättning enligt dessa försäkringsvillkor skall göras inom tio år beträffande ideell ersättning från den dag då fordringen tidigast kunde göras gällande och inom sex år

- beträffande inkomstersättning och ersättning för förlust av underhåll från den dag ersättningen avser,
- beträffande begravningskostnad från dagen för dödsfallet,
- beträffande annan ersättning från den dag då den försäkrade har erlagt det belopp för vilket ersättning begäres.

Om ansökan görs vid en senare tidpunkt än vad som anges i första stycket är rätten till ersättning förlorad. Rätt till inkomstersättning och ersättning för förlust av underhåll föreligger dock från den dag som inföll sex år före anmälningsdagen.

Den som kräver försäkringsersättning och som anmält skadan till försäkringsgivaren inom tid som har angivits i första stycket, har sedan försäkringsgivaren förklarat att slutlig ställning har tagits till ersättningsfrågan alltid sex månader på sig att hänskjuta ärendet till en särskild nämnd enligt § 17 i de gemensamma försäkringsvillkoren - TFA-nämnden.

§ 31 Upphörde 1993-01-01.

Undantag från försäkringen

§ 32 Ersättning lämnas ej för skada som orsakats av krigsåtgärd under krig vari riket befinner sig.

Om den skadelidande själv uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet har medverkat till skadan jämkas ersättningen. Ersättning till förare som gjort sig skyldig till rattfylleri enligt lagen om straff för vissa trafikbrott jämkas också, om föraren därvid genom vårdslöshet har medverkat till skadan. Om en personskada lett till döden, kan ersättning till efterlevande också jämkas, om den avlidne uppsåtligen har medverkat till dödsfallet. Jämkning av skadeersättningen skall ske efter vad som är skäligt med hänsyn till den skadades medverkan och omständigheterna i övrigt.

Självrisk och lägsta ersättningsbelopp

§ 33 Ersättning enligt §§ 7 eller 8 inklusive eventuell dröjsmålsränta utges till den del beloppen sammanlagt överstiger 500 kr. Belopp under 100 kr utbetalas ej.

(Denna paragraf gäller inte för skadefall som godkänts enligt § 22a.)

Ansvarsbelopp

§ 34 För varje skadehändelse är AFA Trygghetsförsäkrings ansvarighet begränsad till 50 miljoner kr. Denna begränsning gäller även om flera personer, som omfattas av ett eller flera försäkringsavtal om TFA i AFA Trygghetsförsäkring, skadas samtidigt.

Rätt till skadestånd

§ 35 Anställd får ej föra skadeståndstalan - med anledning av personskada som utgör arbetsskada - mot juridisk person som tecknat försäkringsavtal om TFA eller TFA-

KL eller omfattas av PSA. Anställd får ej heller föra sådan skadeståndstalan mot arbetsgivare, anställd eller annan som omfattas av TFA, TFA-KL eller PSA.

Vad ovan sagts gäller ej beträffande talan om ersättning för inkomstförlust enligt skadeståndslagen vid färdolycksfall.

§ 36 Om en anställd under försäkringstiden drabbas av personskada till följd av arbetsskada och han eller ersättningsberättigad efterlevande till honom enligt skadeståndsrättsliga grunder skulle haft rätt till ersättning från annan, skall rätten till sådan ersättning anses vara överläten på AFA Trygghetsförsäkring.

§ 37 Återkrav mot arbetsgivare som tecknat försäkringsavtal om TFA hos AFA Trygghetsförsäkring eller anställd eller annan, som omfattas av TFA, får framställas endast om skadan vållats uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet. Återkrav kan också ske om den som vållat skadan uppenbarligen varit påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.

Skadeförebyggande verksamhet

§ 38 AFA Trygghetsförsäkring har att lämna hjälp och stöd i arbetarskyddsverksamheten vid företagen dels genom generell informationsverksamhet, dels efter framställning genom råd avseende enskilt företag. För denna verksamhet kan fastställas särskilda riktlinjer.

Denna skadeförebyggande verksamhet bedrivs under beaktande av det lokala samarbetet i arbetarskyddsfrågor.

Försäkring för ägare m.fl.

§ 39 Ägare eller styrelseledamot i det försäkringsavtalstecknande företaget samt make till sådan person omfattas jämväl av försäkringen, dock tidigast från den tidpunkt anmälan om försäkring mottagits. Med ogift ägare eller styrelseledamot sammanboende ogift person, som ej är anställd i företaget och som tidigare varit gift med honom eller har respektive har haft med honom gemensamt barn omfattas på motsvarande sätt av försäkringen.

Försäkringen gäller dock endast om olycksfallet eller arbetssjukdomen uppkommer i samband med ovannämnda persons verksamhet i det försäkringsavtalstecknande företaget.

Vad som i dessa försäkringsvillkor sägs om anställd gäller även i tillämpliga delar sådan person som avses i denna paragraf såvida inte annat särskilt anges.

Rätten till ersättning är begränsad enligt följande.

Vid ersättning för inkomstförlust enligt § 6 eller §§ 13-16 tas ej hänsyn till inkomst som per år överstiger summan av 30 prisbasbelopp.

Bestämmelserna i § 30 andra stycket gäller ej.